

Lättlästa böcker

Höstens nyheter 2022

LL-FÖRLAGET

Lätt att läsa. Lätt att förstå.

LL-förlaget

LL-förlaget ger ut lättlästa böcker för unga vuxna och vuxna läsare med lässvårigheter. Vi ger ut både skönlitteratur och faktaböcker. Våra primära målgrupper är läsare med intellektuell eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, läsare som håller på att lära sig svenska och äldre med demens. Men väldigt många andra läsare uppskattar naturligtvis också våra böcker.

Vad är lättläst?

Lättlästa texter är anpassade för att läsare med lässvårigheter enklare ska kunna läsa och förstå information och litteratur. Läsarna kan ha problem med att avkoda text, koncentrera sig, förstå eller minnas. För vissa läsare fungerar lättläst som en bro vidare mot annan litteratur. Andra läser lättläst hela livet. Det som utmärker lättlästa texter är bland annat att de är skrivna med vardagliga lätta ord, korta meningar och enkel rak kronologi. Formerna ska vara luftiga och raderna korta. Ofta stöds texten av bilder. Lättläst handlar alltså såväl om språk och innehåll, som om form och bild.

LÄTTLÄSTNIVÅER

De flesta förlag som ger ut lättlästa böcker delar in böckerna i olika lättlästnivåer. Hur lättlästnivåerna graderas och definieras skiljer sig mellan förlagen, men gemensamt är att nivåerna går från väldigt lätta texter till mer avancerade. LL-förlaget delar in sina böcker i tre olika nivåer. Vilken nivå en bok har står på bokens första sida. Så här definierar vi nivåerna:

Nivå 1, Lättast

De här böckerna innehåller endast lite text, ofta bara några meningar per sida. Ordvalet är enkelt, meningarna korta och fullständiga – vi skriver alltid ut hjälpverb och pronomen. De skönlitterära böckerna har i regel en eller två tydliga huvudpersoner. Fackböckerna behandlar ett konkret och avgränsat ämne. Böckerna har många bilder som bär en stor del av berättelsen. Ofta handlar de om vardagliga situationer som läsaren kan känna igen sig i.

Nivå 2, Lättare

Handlingen är enkel, väldisponerad och kronologisk. Ord och uttryck är välkända, meningarna korta. Det förekommer bisatser, men mest består texten av huvudsatser. Handlingen innehåller få karaktärer, och färre person- och miljöbeskrivningar än nivå 3. Kapitlen ska vara korta, ofta mellan tre och åtta sidor i den färdiga boken. Böckerna är ofta illustrerade, men bilderna kan vara färre och mindre redovisande än på nivå 1.

Nivå 3, Lätt

De skönlitterära böckerna kan vara lite längre, innehålla ovanligare ord och längre meningar än böckerna på nivå 1 och 2. Bisatser och bildspråk förekommer. Handlingen kan hoppa något i tid och rum och ha ett aningen större persongalleri. Faktaböckerna tar upp ämnen som kräver viss förförståelse men de är alltid illustrerade med bilder som stöder texten.

Hej!

Vad roligt att du är nyfiken på våra lättlästa böcker. I den här foldern presenterar vi höstens nyheter och påminner om tidigare utgivna böcker av aktuella författare. Du får även tips på äldre böcker utifrån olika teman, till exempel handböcker i vardagen och bearbetade klassiker.

I höst debuterar den bästsäljande författaren Mikael Bergstrand som lättlästförfattare med *Sommaren på Österlen* – en mustig skröna med färgstarka karaktärer. Och så är Eli Åhman Owetz tillbaka med en andra bok om Maj och Lennart: *En jul tillsammans*. Stor mysfaktor utlovas!

En annan höstitel vi gärna vill lyfta är *Det här är mitt liv*, i vilken vi får följa författaren Martin Fallhagens tankar och vardag på gruppboende och daglig verksamhet.

Vi släpper också en efterlängtd handbok. I *Skriv lättläst* delar de erfarna lättlästskribenterna Moa Candil och Bengt Fredrikson med sig av konkreta exempel och handfasta råd om hur du skriver för att så många som möjligt ska kunna läsa och förstå.

Glad läsning!

Önskar LL-förlaget

Möt författarna

Skrivargruppen på Kulturcentrum Skåne

Skrivargruppen på den dagliga verksamheten Kulturcentrum Skåne har i flera år arbetat med skrivande i olika genrer. Det senaste året har gruppen utforskat novellens form. Vi har pratat med både skrivpedagoger och författare om hur novellerna vuxit fram.

Åsa Söderling och Jenny Friman, berätta hur ni som pedagoger har arbetat?

Genom att läsa och samtala fördjupade vi oss i vad en novell kan vara. Med hjälp av olika skrivövningar började gruppens deltagare att experimentera och skriva egna texter. Vi utgick från teman som till exempel rädsla, orättvisa, barndomsminnen och kärlek. Skribenterna arbetade länge med att skapa miljöer och karaktärer, undersöka dramaturgi och hitta levande dialoger.

Vad tycker ni författare har varit roligt med novellskrivandet?

Elias: Att skriva en berättelse. Jag har många berättelser i tankarna, men det är inte ofta jag får tillfälle att formulera och skriva ner dem. **Peter:** Själva skapandet. Jag tycker om att testa och blanda konstformer. Nu ritar jag karaktärer och undersöker om det kan hjälpa mig i mitt skrivande. **Malin:** Det har varit roligt att utveckla mina idéer. Jag är fundersam och har vild fantasi. När jag skriver tar tankarna form. **Jossan:** Det är kul att bearbeta. Vi pratar om texten och då förändras den.

Vad har varit svårt?

Tove: Jag tycker det har varit svårt att komma i gång med skrivandet. **Elias:** Att fokusera på texten. Först börjar jag tänka på vad jag ska skriva om, men sedan börjar tankarna att vandra och jag får inte ner ett enda ord. Jag måste tvinga mig att fokusera för att texten ska utvecklas. **Eva:** Det är svårt att bearbeta texten för det är så många frågor att svara på. Men det har blivit bra. **Alice:** Det har varit svårt att komma på vad jag ska skriva om när inspirationen tar slut. Jag gillar självbiografiskt, men efter ett tag tar minnena slut, då skriver jag om något annat för att hålla i gång processen. **Peter:** Jag har testat att skriva i jagform men det tyckte jag var svårt. Då känns det som att det är jag som är karaktären. Det begränsar mig för jag gillar inte att skriva självbiografiskt.

“Vi hoppas att många ska njuta av dessa sju debutanters berättelser. De tillför något nytt till den litterära världen.”

JENNY FRIMAN OCH ÅSA SÖDERLING

Sju författare med stor berättarkraft

De lättlästa novellerna i *Minnen och fantasier* är skrivna av sju deltagare i skrivargruppen på Kulturcentrum Skåne i Lund, en kreativ kulturarbetsplats för personer med intellektuell eller kognitiv funktionsvariation. Gruppen har under flera år fördjupat sig i skrivande i olika genrer. Det senaste året har de fokuserat på noveller och arbetat utifrån olika teman som minnen, kärlek, rädsla, sorg och fantasi.

Skrivargruppen har letts av kulturpedagogen Jenny Friman, författare till boken *Bokcirkel i lättläst*, och skrivpedagogen Åsa Söderling. Resultatet är nio noveller med tydliga författarröster och stor bredd i både stil, genre och lästnivå. En samling där de flesta läsare kan hitta något som väcker läslust!

Boken innehåller även korta texter där varje författare ger sina tankar om skrivande och tips till andra som vill börja skriva. Författarna i gruppen är Malin Andersson, Jossan Antonsson, Peter Arneson, Elias Edén, Eva Henriksson, Tove Larsson och Alice Lundh Papiernik.

Vår övertygelse är att personer med kognitiva/intellektuella funktionsvarianter har mycket att tillföra kulturlivet och att konstnärligt skapande befrämjar kreativitet och utveckling hos var och en.

Kulturcentrum Skåne

Minnen och fantasier - Lättlästa noveller

Författare: Skrivargruppen på Kulturcentrum Skåne

Formgivare: Cecilia Petterson
Nivå 2-3
152 sidor
Inbunden
Utkommer 25 augusti
ISBN: 978-91-89149-20-5

Möt författarna

FOTO: RICCARDO PALOMBO

Martin Fallhagen och Lasse Nohrstedt

Martin Fallhagen bjuder i boken *Det här är mitt liv* in läsaren till sitt liv på gruppboendet i Lövstalöt utanför Uppsala. Skildringar av trygga och roliga aktiviteter varvas med situationer av missförstånd, stress och besvikelser. Boken har Martin skrivit tillsammans med sin pappa Lasse Nohrstedt.

I den här boken får vi lära känna dig Martin, vill du berätta lite om innehållet?

Den handlar om mitt arbete på Labanskolan. Men jag skriver också om mitt liv och mina grannar på gruppboendet i Lövstalöt. Under åren har några grannar flyttat och andra tillkommit. I år är det tio år sedan vi flyttade hit så i sommar ska vi fira 10-årsjubileum. Jag skriver om olika problem som kan drabba oss som bor på gruppboenden.

Du har tidigare gjort tre filmer. Vad är största skillnaden på att göra film och skriva bok?

När jag skrev min bok satt jag ensam och skrev och bestämde själv vad boken skulle handla om. När jag arbetar med mina filmer har jag ett helt filmteam med mig. Först skriver jag manus och när vi sedan filmar arbetar vi alla tillsammans. Till boken har jag haft fotografen Riccardo Palombo med mig och han har dokumenterat allt som jag har skrivit.

Lasse, vem hoppas du ska läsa *Det här är mitt liv*?

Jag tycker att boken ska läsas av alla som bor på ett gruppboende, eller är på väg att flytta till ett. Martins bok är unik och väldigt viktig eftersom det är första gången någon som själv bor i ett gruppboende skriver en bok om det. Livet i ett gruppboende är på många sätt väldigt speciellt och i princip omöjligt för någon utomstående att beskriva på ett rättvist sätt.

Boken kan ge ny förståelse för många och vara ett utmärkt stöd för personal och närstående som diskussionsunderlag. Jag hoppas att boken kommer att användas i pedagogiska personalträffar eller fortbildningssammanhang.

”Det är roligt när vi gör saker tillsammans, men det är viktigt att få bestämma själv.”

MARTIN FALLHAGEN

Lär känna Martin

Martin är en kille på 30 år som bor på ett gruppboende utanför Uppsala. I *Det här är mitt liv* får vi följa honom i hans vardag, bland annat på den dagliga verksamheten Labanskolan. Martin tycker att han har världens bästa jobb. På Labanskolan sysslar han med teater och musik och arbetar på loppis och café. Men framför allt så skriver han.

Martins stora passion är skrivande och film. Han har skrivit manus och spelat i tre filmer om hur det är att bo i en gruppboende och planerna på nästa film är i full gång. Filmerna belyser liksom boken hur det kan vara att vara vuxen och behöva hjälp med vissa saker. Hur både härligt

och jobbigt det kan vara att ständigt ha människor omkring sig och hur viktigt det är att känna sig lyssnad på och förstådd, och om hur det känns när krånglig byråkrati står i vägen för ens drömmar.

Martin Fallhagen har skrivit boken tillsammans med sin pappa Lasse Nohrstedt. Bilderna ur Martins vardag är tagna av Riccardo Palombo.

Det här är mitt liv - Martin berättar om lätt och svårt

Författare: Martin Fallhagen med Lasse Nohrstedt

Fotograf: Riccardo Palombo

Formgivare: Lisa Benk

Nivå 1

54 sidor

Inbunden

Utkommer 6 september

ISBN: 978-91-89149-25-0

Möt författaren

FOTO: HÅKAN OWETZ

Eli Åhman Owetz

Eli Åhman Owetz första lättlästa feelgoodroman *Sköna Maj* är en härlig kärlekshistoria där Maj och Lennart visar att ingen är för gammal för kärlek. Nu är Eli tillbaka med den fristående uppföljaren, *En jul tillsammans*.

Visste du redan i *Sköna Maj* att Maj och Lennart skulle bli ett par?

Ja! När de träffas på konditoriet sjuttio år efter sin ungdomsförälskelse, så pirrar det till i båda två.

Är karaktärerna baserade på några i din närhet?

Jag har gett Maj en del egenskaper från min mamma som var varm och påhittig, precis som Maj. Det skulle vara ordning och reda och hon lagade ett oslagbart rotmos! Mamma var också en anledning till att jag skriver lättläst. Hon tillbringade sina sista tio år på ett demensboende. Jag tänker på vilka berättelser hon hade tyckt var roliga att lyssna på. Lennart är påhittad, men jag ville ge Maj en dröm till man, artig och sirlig som förr i tiden men samtidigt modern – och villig att göra sin del av hushållsarbetet!

Har du fått någon oväntad återkoppling på *Sköna Maj*?

Jag har varit ute och läst boken på äldreboenden. På ett läste jag kapitlet ”Rotmos på restaurang”, då Maj hjälper några ungdomar att laga rotmos. Några veckor senare skickade personalen på boendet ett foto på veckans matsedel – de skulle servera fläsklägg med rotmos. Helt underbart.

Hur önskar du att *En jul tillsammans* tas emot av läsarna?

Jag hoppas att *En jul tillsammans* ska ge dem som lyssnar under högläsningstunderna en mysig julkänsla. Och att kanske egna fina minnen av jular kommer tillbaka.

”Hurra för den boken,
sådana behövs!”

VERONICA ANDERSSON,
LÄSOMBUDSVERKSAMHETEN PÅ
LL-CENTER I FINLAND

En jul med Maj och Lennart

Maj och Lennart har flyttat ihop. De känner sig som tonåringar trots att de snart är 90 båda två. Det är i början av december och de ska göra julfint hemma. Men de ska inte ha för mycket pynt. Nej, för julafton ska de fira på olika håll.

Trots tanken att de inte ska pynta så mycket är det svårt att låta bli. Det finns ju så mycket härligt vid jul. Apelsiner med nejlikor, hyacinter, pepparkakor och smällkarameller av prassligt silkespapper. Hela december är en enda lång njutning. Men Maj kan inte sluta tänka på det där Lennart sa på första advent. Om att de kanske skulle ta och gifta sig. Men nog är de för gamla för det?

Ett snöoväder drar in, så julafton blir inte som Maj och Lennart planerat. Den blir så väldigt mycket bättre.

En jul tillsammans är en mysig lättläst julroman, en fristående uppföljare till Eli Åhman Owetz bok *Sköna Maj* som har lovordats som högläsningbok. Korta naturliga repetitioner av vad som hänt tidigare stöder minnet och gör att kapitlen i böckerna lätt kan läsas vid olika tillfällen.

En jul tillsammans

Författare: Eli Åhman Owetz

Formgivare: Emma Graves
Nivå 2
78 sidor
Inbunden
Utkommer 3 oktober
ISBN: 978-91-89149-15-1

Möt författaren

FOTO: JACOB NYREMARK

Ann Gomér

I Ann Gomérs serie om grannarna på gruppboendet Bofinken följer vi fyra vänner i deras vardag. Läsaren får ta del av förälskelse, glädje, spänning och bråk. I tredje boken i serien, *Rockfesten*, är Roger huvudkaraktär och ska uppträda på en musikfest.

Var har du hämtat inspiration till karaktärerna i serien?

Min dotter som snart är 20 år har funktionsnedsättningar. I alla år har jag kunnat inspireras av henne och hennes vänner. Även i mitt arbete med läromedel till särskolan har jag mött många personer som inspirerat mig till karaktärerna. Att jag har ett ben i särskolan och LSS-världen är jag djupt tacksam över.

Har du fått någon feedback från läsare på de två första böckerna?

På grund av pandemin har det varit svårt att få feedback direkt från läsare. Jag längtar efter att träffas mer framöver, att läsa högt för och samtala med läsare. Men både *Spåren i snön* och *Älskar, älskar inte* har varit finalister i Lättlästpriset – och det är ju positiv feedback! Lättlästpriset är ett jättebra sätt att uppmärksamma lättlästa böcker för vuxna.

Vilken känsla hoppas du läsaren tar med sig efter att ha läst *Rockfesten*?

I serien är det ofta tvära kast mellan olika känslolägen. *Rockfesten* visar på sätt att komma överens trots att man tycker olika. Och att musik kan vara förenande. En glädje, oavsett genre! Jag hoppas att läsare ser och förhoppningsvis känner igen sig i värdet av vänskap. Att oavsett vad som händer, så har man sina vänner.

”[Huvudpersonerna får] ordentliga konturer som inte grundas på deras funktionsvariationer utan på deras charmiga personligheter”

HELENE EHRIANDER OM ÄLSKAR, ÄLSKAR INTE I BTJ-HÄFTET NR 7, 2021.

Äntligen rockfest!

Det är bara några dagar kvar till den stora Rockfesten. Roger ska uppträda med bandet han är med i på sin dagliga verksamhet. Han är nervös – men taggad till tusen.

Nu ska bandet bara komma överens om en låt. Roger hoppas på Elvis, han är ju bäst av alla! Men det visar sig att Ami i bandet bara tänker vara med om de sjunger Främling av Carola. Hur ska det gå? Roger vill verkligen sjunga med Ami. Men Carola är ju schlager – inte rock!

I *Rockfesten* skriver Ann Gomér med värme och humor om att lyckas komma överens trots starka viljor och åsikter som drar åt olika håll. *Rockfesten* är tredje boken i serien om gruppboendet Bofinken, rikt illustrerad av Carina Ståhlbergs livfulla bilder.

Författaren Ann Gomér har lång erfarenhet av att skriva för läsare i behov av lättläst. Hon har skrivit över 30 böcker, mest lättlästa, för både barn och vuxna.

Rockfesten

Författare: Ann Gomér

Illustratör: Carina Ståhlberg

Nivå 1

52 sidor

Inbunden

Utkommer 12 oktober

ISBN: 978-91-89149-27-4

Möt författaren

FOTO: ANNA SVANBERG

Emma Frey-Skøtt

I novell- och diktsamlingen *Sorg och saknad* målar författaren Emma Frey-Skøtt upp en känslopalett som de flesta läsare kan känna igen sig i.

Sorg och saknad är svåra känslor att skriva om, kanske särskilt på lättläst. Berätta om skrivandet!

Jag måste säga att detta är det roligaste projekt jag har gjort på länge. För det är känslor som är nära en själv. Det är ett brett ämne, man kan känna sorg och saknad på så många olika sätt, sorg över sin förlorade ungdom, sorg över en förlorad kärlek eller ett saknat husdjur. Det är spännande och roligt att skriva med en tematik, och just detta ämne har jag kunnat vinkla på så många olika sätt.

Du skriver lättlästa böcker för flera förlag. Vad gjorde att du fastnade just för lättläst?

När jag arbetade som lärare i svenska som andraspråk för många år sedan använde vi oss av lättlästa böcker. Då såg jag verkligen nyttan med lättläst. Jag lärde mig mer och blev inspirerad till att skriva själv. Det är svårt att skriva lätt och konkret men med ett djup i texten. Jag tycker verkligen om formatet!

Hur samarbetar du med illustratörer?

Det är lite olika. I vissa böcker, som *Hjärtat* till exempel, har jag haft önskemål om vad som ska finnas med i en bild för att den ska komplettera texterna väl. I *Sorg och saknad* är det visserligen illustrationer, men där har Lena Sjöberg fått illustrera fritt. Stämningen i hennes bilder passar perfekt till känslan som jag vill förmedla!

Vem ser du som läsare till *Sorg och saknad*?

Min bok vänder sig främst till en vuxen läsare. Boken har ett brett innehåll så alla kan hitta en text som passar just dem. Jag skriver oftast det jag själv vill läsa om, och jag tänker mig in i olika situationer och målar upp känslor som jag tror är vanliga hos fler än mig själv.

”Emma Frey-Skøtt är en mästare på att beskriva starka känslor med få ord!”

AGNES BOKBLOGG OM *HJÄRTAT*

Noveller och dikter om starka känslor

I nio noveller och fyra dikter skriver Emma Frey-Skøtt inläggande om hur det kan kännas att sakna och sörja. Anledningarna till känslorna kan vara många. En förlorad relation. En sjuk anhörig. En saknad ungdomstid. Ett favoritföremål som ska stänga. I Frey-Skøtts texter skildras alla sorger lika starkt och med samma varsamhet.

Berättelserna i *Sorg och saknad* kan hjälpa läsaren att känna sig mindre ensam i sina känslor och få dem bekräftade. Det är okej att vara ledsen, att sörja och sakna. Men texterna visar också att det är möjligt att resa sig efter en sorg, och känna värme, tröst och hopp.

Emma Frey-Skøtt har lång erfarenhet av lättläst. Hennes korta kärleks- och skräcknoveller i *Hjärtat* och *Ögat* har hyllats av många. I *Sorg och saknad* är novellerna lite längre.

Lena Sjöbergs dämpade men uttrycksfulla bilder förstärker textens budskap.

Sorg och saknad

Författare: Emma Frey-Skøtt

Illustratör: Lena Sjöberg

Nivå 2

56 sidor

Inbunden

Utkommer 25 oktober

ISBN: 978-91-89149-24-3

Möt författaren

FOTO: ÅSA STILLER

Mikael Bergstrand

Författaren Mikael Bergstrands böcker har fångslat läsare under många år. Nu kommer äntligen en bok av honom på lättläst. Det är en berättelse fylld av värme, vänskap och spänning.

Du har skrivit många populära romaner tidigare. *Sommaren på Österlen* är din första på lättläst. Hur tänkte du när du valde upplägg och innehåll?

Jag ville skriva en bok som är förankrad i trakten där jag bor. Om vänskap och roliga saker, men också med en del svärta för att det ska bli en mustig, stark och inte för gullig berättelse. Så brukar jag tänka kring mina böcker.

Boken är en barndomsskildring från 60-talets Österlen. Finns det några stråk av egna barndomssomrar invävda i berättelsen?

Ja, en sommar i Ludaröd när jag var 9 år träffade jag en buspojke, en riktig "bonnapåg", precis som Jan i boken gör. Pojken var väldigt speciell och har varit en inspirationskälla till bokens Ivar.

Vilket var den största skillnaden mellan att skriva lättläst och att skriva en vanlig roman?

Det har varit en utmaning, men roligt att göra. Även om man ska skriva enkelt så ska det vara en litterär text, med gestaltning och miljöbeskrivning. Man behöver alla ingredienser som finns i en vanlig roman, fast man får göra det på ett helt annat sätt. Jag är förtjust i att brodera med ord. Jag lägger väldigt stor vikt vid mina formuleringar, vid ord och variation. När jag har skrivit den här boken har jag fått tänka på ett helt annat sätt och det har varit svårt! Men värt det. För jag vill gärna att fler ska ha möjlighet att läsa mina böcker.

Vilken känsla vill du ge din läsare?

Jag vill att läsaren ska förflyttas i både tid och rum, verkligen känna att man befinner sig på Österlen. Det är också en tidsresa tillbaka till 60-talet, förhoppningsvis kan några relatera till när de själva var unga. Jag ville helt enkelt skildra ett äventyr, fyllt med sommarfeeling!

Äventyr i sommaridyll

En sommar på 60-talet hyr Jan och hans föräldrar ett hus på Österlen. Jan har med sig schack. Han gillar att spela med sig själv och han tror verkligen att det kommer behövas som tidsfördriv ute på landet. Men redan vid grusvägen upp mot huset ser Jan en pojke. En smutsig bondpojke i skärmössa och träskor står lutad mot ett staket och tittar misstänksamt men nyfiket mot Jans familjs vita Volvo Amazon.

Det är Ivar. Snart inleds en vänskap mellan pojkarna. En vänskap kantad av hyss, skrapsår och höga hopp från höskullen. Ivar vet allt om alla i trakten. Allt om Hökaren i affären och Kattgumman i skogen. Men är allt som sägs om dem verkligen sant? Snart kommer pojkarna behöva ta reda på sanningen på egen hand.

Sommaren på Österlen är en mysig skröna med färgstarka karaktärer. En bok om ett sommaräventyr och en vänskap mellan två pojkar för mer än femtio år sedan.

Författaren Mikael Bergstrand bor i Rörum på Österlen. Han har tidigare skrivit bland annat den internationella bästsäljaren *Delhis vackraste händer*. *Sommaren på Österlen* är hans första lättlästa bok.

Sommaren på Österlen

Författare: Mikael Bergstrand

Formgivare: Emma Graves

Nivå

Ca 90 sidor

Inbunden

Utkommer 9 november

ISBN: 978-91-89149-28-1

Möt författaren

FOTO: ANNA SVANBERG

Mats Ahlsén

Redan som tonåring hörde författaren Mats Ahlsén den hisnande historien om Viktor Rollas flygäventyr. Sedan dess har han då och då funderat på den unge mannens tragiska öde och vad som ledde honom dit.

Hur stötte du på historien om Viktor Rolla?

När jag var ung berättade min morbror att en fallskärmschoppare hade landat bredvid mitt barndoms-hem i Vasastan i slutet på 1800-talet. Det lät ju jättekonstigt – så jag blev intresserad, undersökte saken och fann berättelsen om Sveriges första fallskärmschoppare, Viktor Rolla. Sedan dess har historien följt mig.

Boken bygger på verkliga händelser. Hur har du navigerat mellan fakta och fantasi?

Det finns gott om artiklar och arkivmaterial om Viktor Rolla. Det svåraste var att förstå vem han var som person. En äventyrslysten och lite dum pojke som tog för stora risker? Eller en professionell cirkusartist? Jag har hittat på vad folk sa och kände. Men själva händelseförloppet tror jag är ganska nära sanningen.

Vad fascinerar dig mest med den här historien?

Det är svårt att inte fascineras. En okänd ung pojke kommer till Stockholm. Efter en vecka kallas han för "Luftens hjälte". Ytterligare två veckor senare kommer tusen och åter tusen människor till hans begravning. Det var en av de största på 1800-talet! Jag är också fascinerad över tidningarnas roll, hur de först höjde Rolla till skyarna för att efter hans död beskriva honom som en usel pilot.

Du har fått kontakt med släktingar till Viktor Rolla. Berätta!

Ja, både i Belgien och i Ryssland. Familjerna verkar ha vuxit upp med lite olika versioner av Rollas öde. Att ha kontakt med efterlevande är roligt, men också komplicerat om min skildring inte stämmer överens med deras bild. Men det är ju egentligen inte mitt ansvar. Jag måste skriva historien så som jag tror att det gick till.

När jag var ung, Axel var idiot och Mats Melin – Från Hudik med kärlek hör till Mats Ahlséns tidigare böcker.

Drömmen om att flyga

Den unge äventyraren och ballongflygaren Viktor Rolla kom 1890 till Stockholm för att uppträda i sin luftballong. Under artistnamnet Kapten Rolla tjänade han pengar som luftseglare. Han var modig, för att inte säga dumdrigtig, och riskerade sitt liv på varje luftfärd.

Från Mosebacke lyfte han högt i sin ballong, för att sedan dala till marken i en fallskärm. Maken till spektakel hade publiken aldrig skådat. De ville ha mer och biljetterna sålde som smör i sol-sken. Även andra flygningen var en succé. Men vid tredje flygningen förlorade Rolla kontrollen över ballongen och svävade ut över vattnet, bort från land. I flera timmar syntes han bara som en prick på himlen och dagen därpå hittades han död i havet.

Uppståndelsen blev enorm. Tidningar världen över skrev om den sorgliga historien om Kapten Rolla, och hans begravning blev en av 1800-talets allra största. Minst 50 000 människor följde honom till gravstenen. *Kapten Rollas äventyr* är en mustig och fantasieggande berättelse som bygger på en verklig händelse och historiska dokument. Boken är illustrerad med både foton och illustrationer från tiden.

Författaren Mats Ahlséns stora förtjusning är det äkta, det som har hänt på riktigt och som vi kan lära oss någonting av. Han har även mångårig erfarenhet som journalist, bland annat som chefredaktör för den lättlästa nyhetstidningen *8 Sidor*.

Kapten Rollas äventyr

Författare: Mats Ahlsén

Formgivare: Kristin Lidström

Nivå 3

Ca 100 sidor

Inbunden

Utkommer 22 november

ISBN: 978-91-89149-29-8

Möt författarna

FOTO: ANNA SVANBERG

Bengt Fredrikson och Moa Candil

Bengt Fredrikson och Moa Candil är journalister och författare med gedigen erfarenhet av att skriva lättläst. I boken *Skriv lättläst* beskriver de hur dina texter kan bli tillgängliga för fler.

Vilka är era viktigaste råd till den som ska börja skriva lättläst?

Moa: Byt ut ord som är långa och krångliga. Skriv med vanliga ord som människor använder ofta. **Bengt:** Och skriv kort. Säg bara precis det du behöver säga. Du kan säkert ta bort minst halva texten utan att något viktigt går förlorat.

Vilket är det vanligaste nybörjarfelet?

Moa: Det är nog att lägga in ordförklaringar. Ett svårt ord följt av "Det betyder att ...". Vi försöker undvika det eftersom det svåra ordet ändå stoppar många läsare. En övertydlig förklaring kan också få texten att framstå som barnslig. **Bengt:** Försök i stället att skriva om meningen med enkla ord. Men ingen regel utan undantag. Ibland kräver ämnet att du använder ett svårt ord och förklarar det.

Hur vet man som skribent att en text är tillräckligt lättläst?

Bengt: Det vet du egentligen aldrig. Det finns inget facit. Det som är lätt för en person kan vara svårt för en annan. Börja med att läsa texten högt för dig själv. Då är det lättare att upptäcka konstigheter. **Moa:** Ja, och ta sedan hjälp. Be någon läsa texten för att se var den kan förbättras. Det kan vara någon från din målgrupp eller en kollega.

Det finns ännu inte så mycket forskning kring lättläst. Vad bygger ni råden i boken på?

Bengt: Det finns en lång praktisk erfarenhet i Sverige. En kunskap har byggts upp i samarbete mellan skribenter, forskare, språkvetare, läsare och förmedlare. **Moa:** Vi har jobbat med lätt svenska i många år, som journalister och författare. Det vi har lärt oss längs vägen vill vi gärna dela med oss av till andra.

Både Bengt och Moa har skrivit böcker om viktiga ämnen på flera lättlästnivåer.

"I Sverige finns det omkring tre miljoner vuxna människor som ofta eller ibland får kämpa med läsningen. Tre miljoner."

UR BOKEN *SKRIV LÄTTLÄST*

Skriv så att fler förstår

Massor av människor kämpar med läsningen. Undersökningar visar att över 40 procent av alla vuxna i Sverige har svårt att läsa och förstå en vanlig dagstidning. 13 procent av dem har stora lässvårigheter. Samtidigt blir samhället allt mer textbaserat och ställer krav på att vi själva hittar information i textmassor. Som skribent har du alltså allt att vinna på att lära dig skriva lätt!

I boken *Skriv lättläst* får du konkreta exempel och handfasta råd om hur du skriver för att så många som möjligt ska kunna läsa och förstå. Boken är skriven av Moa Candil och Bengt Fredrikson som båda har mångårig erfarenhet av lättläst. De har skrivit, testat och lyssnat på läsare, förmedlare och andra skribenter och samlat ett antal viktiga nycklar. Nycklar som kan göra dina texter tillgängliga för fler.

Moa Candil och Bengt Fredrikson är journalister och författare som arbetat på den lättlästa nyhetstidningen *8 Sidor* och skrivit böcker på lätt svenska. Tillsammans har de över 30 års erfarenhet av lättläst text.

Skriv lättläst - En handbok för dig som vill bli förstådd

Författare: Moa Candil och Bengt Fredrikson

Formgivare: Lisa Benk
104 sidor
Inbunden
Utkommer 15 september
ISBN: 978-91-89149-26-7

Att leva med IF

Här har vi samlat böcker som är skrivna av eller handlar om personer som lever med intellektuell funktionsnedsättning. De utspelar sig ofta på ett gruppböende eller följer en daglig verksamhet. En blandning av vardag, spänning, kärlek, fritid och fest!

Alla är på lättlästnivå 1.

Det här är mitt liv

Författare: Martin Fallhagen
med Lasse Nohrstedt
ISBN: 978-91-89149-25-0

Spåren i snön

Författare: Ann Gomér
ISBN: 978-91-88073-95-2

Älskar, älskar inte

Författare: Ann Gomér
ISBN: 978-91-88073-98-3

Rockfesten

Författare: Ann Gomér
ISBN: 978-91-89149-27-4

Hitta hem

Författare: Marie Albertsson
ISBN: 978-91-89149-11-3

Nu kör vi!

Författare: Helene Lumholdt
ISBN: 978-91-89149-01-4

Välkommen till ridskolan

Författare: Wenke Rundberg
ISBN: 978-91-88073-90-7

Moa och Miranda

Författare: Monica Byekwaso
ISBN: 978-91-88073-80-8

Låt bli min tjej!

Författare: Monica Byekwaso
ISBN: 978-91-88073-91-4

Anna på Brännö

Författare: Agneta Slonawski
ISBN: 978-91-70535-37-6

Handböcker i vardagen

Hur kan vi sova bättre? Må bättre? Få bättre koll på vår ekonomi? Och hur funkar internet? Det är alla frågor som påverkar vardagen. LL-förlaget har ett brett utbud av faktaböcker som ger råd och stöd i vardagen, liksom steg-för-steg-böcker om hur du enkelt lagar mat och städar. Och inte att förglömma: sånt som sätter guldkant på vardagen, som bakning och odling!

En god natt

Författare: Helena
Kubicek Boye
ISBN: 978-91-89149-08-3

Konsten att må bra

Författare: Anki
Tarulinna Johansson
ISBN: 978-91-89149-09-0

Bättre koll på pengarna

Författare: Elin Helander
ISBN: 978-91-89149-04-5

Livet på internet

Författare: E. Sorbring, L. Löf-
gren-Mårtenson & M. Molin
ISBN: 978-91-89149-06-9

Städa och fixa

Författare: Estrid Holm
ISBN: 978-91-89149-21-2

Laga mat

Författare: Jessica Frej
ISBN: 978-91-89149-13-7

Baka kakor

Författare: Mia Öhrn
ISBN: 978-91-88073-88-4

Odlas grönsaker inne

Författare: Bella Linde
ISBN: 978-91-89149-02-1

Laga mat knyter ihop min historia så fint. Det är nämligen just den lättlästa kokboken jag själv hade behövt.

JESSICA FREJ

Läs tillsammans

En samling romaner som alla är på nivå 2! De passar fint att läsa högt eller var för sig, för att sedan prata om tillsammans. Flera av böckerna har handledningar på mtm.se/skola. Handledningarna fungerar i skolsammanhang, men kan också ge inspiration till samtal vid högläsning och bokcirklande.

Det får duga med en katt
Författare: Johan Werkmäster
ISBN: 978-91-88073-97-6

Fest med förhinder
Författare: Camilla Wallqvister
ISBN: 978-91-89149-23-6

Upphittaren
Författare: Anna Dunér
ISBN: 978-91-89149-19-9

Kattvakten
Författare: Malin Lindroth
ISBN: 978-91-89149-05-2

Under fullmånen
Författare: Lisa Förel
ISBN: 978-91-89149-03-8

Leva tills jag dör
Författare: Ann-Charlotte Ekensten
ISBN: 978-91-89149-16-8

Hundkursen
Författare: Anna Hansson
ISBN: 978-91-89149-10-6

Sköna Maj
Författare: Eli Åhman Owetz
ISBN: 978-91-88073-94-5

Bokcirkel i lättläst
Författare: Jenny Friman
ISBN: 978-91-88073-96-9

”Bokcirkel i lättläst borde läsas av alla [...] som är intresserade av att ’bokcirkla’, prata om litteratur och utvecklas tillsammans.”

HELENE EHRIANDER,
BTJ-HÄFTET NR 17, 2020

Klassiker och bearbetningar

År 2021 fick Johan Werkmäster Lättläst-priset för sin bearbetning av Mobergs *Sista brevet till Sverige*. I LL-förlagets backlist finns fortfarande många uppskattade klassiker och bearbetningar!

Utvandrarerna
Författare: Vilhelm Moberg
Bearbetare: Cecilia Davidsson
ISBN: 978-91-70535-29-1

Invandrarerna
Författare: Vilhelm Moberg
Bearbetare: Cecilia Davidsson
ISBN: 978-91-88073-10-5

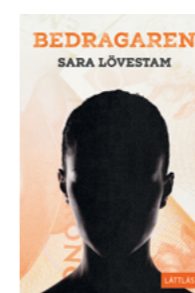
Nybyggarna
Författare: Vilhelm Moberg
Bearbetare: Johan Werkmäster
ISBN: 978-91-88073-69-3

Sista brevet till Sverige
Författare: Vilhelm Moberg
Bearbetare: Johan Werkmäster
ISBN: 978-91-88073-70-9

Flicka försvunnen
Författare: Sara Lövestam
ISBN: 978-91-70535-13-0

Bedragaren
Författare: Sara Lövestam
ISBN: 978-91-70535-33-8

I skuggorna
Författare: Sara Lövestam
ISBN: 978-91-88073-32-7

Hjärterum
Författare: Sara Lövestam
ISBN: 978-91-88073-41-9

Ondskan
Författare: Jan Guillou
Bearbetare: Johan Werkmäster
ISBN: 978-91-70532-22-1

Mina drömmars stad och Barn av sin stad
Författare: Per Anders Fogelström
Bearbetare: Johan Werkmäster
ISBN: 978-91-70535-01-7

Minns du den stad och I en förvandlad stad
Författare: Per Anders Fogelström
Bearbetare: Johan Werkmäster
ISBN: 978-91-70535-02-4

Lysande utsikter
Författare: Charles Dickens
Bearbetare: Johan Werkmäster
ISBN: 978-91-70535-21-5

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER

Box 51
201 20 Malmö

B **PP** Sverige, Port Payé

LL-förlaget är en del av MTM, Myndigheten för tillgängliga medier. MTM är ett nationellt kunskapscentrum för tillgänglig läsning och har som vision att göra läsning tillgängligt för alla. Vi arbetar för att alla ska ha tillgång till litteratur, nyheter och samhällsinformation utifrån vars och ens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning. På mtm.se kan du läsa mer om hur vi möjliggör och underlättar läsning för läsare med olika läsnedsättningar och läshinder.

Omslagsbild: Lena Sjöberg

LL-FÖRLAGET

Kontakta oss

ll-forlaget@mtm.se

www.ll-forlaget.se

Följ oss!

[instagram.com/llforlaget](https://www.instagram.com/llforlaget)

[facebook.com/llforlaget](https://www.facebook.com/llforlaget)